

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 71.131 van 26 januari 1998
in de zaak A. 47.705/IX-682.**

In zake : Walter MARCLE,
wonende te MALDEGEM,
Noordstraat 273

tegen :

de POST.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Walter MARCLE op 22 juli 1992 heeft ingediend om de vernietiging te vorderen van de ministeriële beslissing van 13 mei 1992 waarbij hem bij wege van tuchtmaatregel de inhouding van 20 % van zijn brutowedde gedurende vijf dagen wordt opgelegd;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur M. LEFEVER;

Gelet op de beschikking van 9 februari 1996 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 8 december 1997 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 19 januari 1998;

Gehoord het verslag van Staatsraad J. SMETS;

Gehoord de opmerkingen van verzoeker, en van Inspecteur-jurist L. VAN HOOREN, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur M. LEFEVER;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Over de gegevens van de zaak.

Overwegende dat de gegevens van de zaak als volgt kunnen worden samengevat :

1.1. Op 3 juli 1991 voert een toezichtsambtenaar van de gewestelijke directie van de Regie der Posterijen een controle uit in het kantoor Sijsele ingevolge een klacht van de postontvanger van het kantoor Damme 1, waarvan Sijsele afhangt, luidens welke het aantal bewerkingen "checks op zicht" er kunstmatig zou worden opgedreven.

Bij nazicht van de lijsten van de uitbetaalde cheques stelt de toezichtsambtenaar vast dat door bepaalde rekeninghouders meerdere cheques worden uitgeschreven op dezelfde dag hoewel het alzo opgenomen bedrag ook door middel van één enkele cheque kan worden opgenomen. Hij meent dat het duidelijk is dat die rekenighouders dit doen op verzoek van de bedienden van het kantoor, zijnde verzoeker en Rosa-Marie VERMEULEN, en dat het gaat om een kunstmatig opdrijven van het aantal verrichtingen "checks op zicht". Hij vraagt

verzoeker en diens collega uitdrukkelijk met die praktijk op te houden en aan de klanten de nodige voorlichting te geven en hen te vragen één enkele cheque op te maken indien zij er meerdere tegelijk aanbieden.

Verzoeker antwoordt dat niemand door hem wordt verplicht meerdere cheques uit te schrijven en dat hij kennis neemt van het bevel in verband met de houding die hij tegenover de klanten moet aannemen. Ook Rosa-Marie VERMEULEN antwoordt in dezelfde zin.

1.2. Op 5 juli 1991 maakt de toezichtsambtenaar een verslag op van zijn onderzoek ten behoeve van de Gewestelijk directeur. Hij wijst erop :

- dat tussen 1 januari 1991 en 31 mei 1991 verschillende gevallen werden vastgesteld waarbij rekeninghouders bij afhaling van relatief grote sommen meerdere cheques uitschrijven en innen terwijl één cheque volstaat;
- dat het duidelijk is dat zij dit doen op verzoek van de loketbedienden van het kantoor en dat deze bedienden hebben nagelaten de rekeninghouders passend in te lichten dat voortaan één cheque volstaat;
- dat beide loketbeambten werden aangemaand deze praktijken, die er duidelijk op gericht zijn het aantal bewerkingen "checks op zicht" kunstmatig op te drijven, te staken;
- dat verzoeker en zijn collega zich tijdens zijn bezoek aan hun kantoor "arrogant en op sommige momenten brutaal hebben aangesteld"; dat zij allerlei zaken en grieven ten berde brachten die met zijn onderzoek niets hadden te maken; dat zij wel hysterisch leken en dat hun luide opmerkingen en uitroepingen, waarbij woorden als "corruptie", "vuile politieke boel" en "broodroef" vielen, konden worden gehoord door de aanwezige postmannen in de bestellerszaal achteraan het gebouw en door de postgebruikers in de publiekszaal.

Hij vraagt dat hen voor dergelijk onbetamelijk gedrag een tuchtstraf zou worden opgelegd.

1.3. Op 9 juli 1991 geeft de Gewestelijk directeur aan de postontvanger van Damme 1 opdracht nauwkeurige inlichtingen in te winnen bij de betrokkenen betreffende het onbetamelijk gedrag waarvan zij in het onderzoeksrapport worden beticht. Hij besluit : "Naderhand zal U geadviseerd worden welke sancties eventueel dienen getroffen te worden".

Hierover op 12 juli 1991 door de postontvanger van Damme 1 ondervraagd, antwoordt verzoeker dat de onderzoeksambtenaar aantijgingen formuleerde zonder enig bewijs en zonder de betrokken rekeninghouders te hebben ondervraagd. Hij geeft toe dat hij zich heeft geërgerd aan de manier waarop het kantoor Sijsele "opnieuw werd aangepakt en weer in een verkeerd daglicht werd gesteld", maar hij betwist de termen die de onderzoeksambtenaar in zijn verslag aanhaalt in verband met brutaliteit of arrogantie. Hij meent ook dat er op het ogenblik van de woordenwisseling geen postbodes meer aanwezig waren in de bestellerszaal.

Ook verzoekers collega wordt om verantwoording gevraagd.

In een nota van 31 juli 1991 aan de Gewestelijk directeur handhaaft de onderzoeksambtenaar evenwel, na kennisname van verzoekers verklaring zijn verslag wat betreft het gedrag van verzoeker en zijn collega.

1.4. In een nota van 19 augustus 1991 maakt de Gewestelijk directeur het antwoord van zijn onderzoeksambtenaar over aan de postontvanger te Damme 1. Hij schrijft hem verder :

"Gelieve voor de betrokken bedienden een tuchtstraf op te leggen of voor te stellen :
Ons advies :

- adj. ptp4 MARCLE W. : inhouding van 20% op de brutowedde, gedurende 5 dagen wegens nutteloos opdrijven van de verrichtingen om aldus tot een hoger uurpotentieel te komen en onbetamelijk gedrag ten overstaan van de instrumenterende ambtenaar. Het is wel te verstaan dat deze tuchtstraf een verlaging van beoordeling tot gevolg zal hebben.

- adj. ptp4 VERMEULEN R. : de blaam wegens onbetamelijk gedrag ten overstaan van de instrumenterende ambtenaar.

Hier laat ik de invloed op het signalement aan uw oordeel over".

1.5. Op 20 augustus 1991 brengt de postontvanger van Damme 1 dan een voorlopig strafvoorstel uit inzake verzoeker. Hij stelt voor hem te straffen met een inhouding van 20 % van de brutowedde gedurende 5 dagen om reden dat hij :

"- gedurende de periode van 1 jan. 91 tot op de datum van het onderzoek 03.07.91 zijn medewerking (heeft) verleend aan het kunstmatig opdrijven van de loketbewerkingen CHECKS OP ZICHT B.C.H..

- Ter gelegenheid van (het) onderzoek van deze zaak (...) zich onbetamelijk (heeft) gedragen op 3 juli 91 tegenover de instrumenterende ambtenaar. Inzonderheid door het uiten van ongeoorloofde taal".

Op dezelfde dag straft de postontvanger verzoekers collega Rosa-Marie VERMEULEN met de blaam wegens "onbetamelijk gedrag ten overstaan van een instrumenterende ambtenaar. Dit ter gelegenheid van een onderzoek door die ambtenaar op 03 juli 1991".

1.6. Na inzage te hebben gekregen van het tucht-dossier dient verzoeker een omstandige verweernota in.

Zijn verweer komt samengevat hierop neer :

- dat het onderzoek onzorgvuldig is verlopen omdat de betrokken rekeninghouders niet eens werden onder-vraagd. De onderzoeksambtenaar gaat ervan uit dat de feiten in hoofde van verzoeker ab initio reeds bewezen zijn;
- dat er tegen hem geen overtreding van een reglement of dienstorder wordt ingeroepen, maar dat integendeel

- moet worden vastgesteld dat alle bewerkingen door hem correct werden geboekt;
- dat het de rekeninghouders vrij staat meerdere cheques aan te bieden op dezelfde dag en dat hij hen dat niet zou kunnen verbieden;
 - dat hem verweten wordt zijn medewerking te verlenen aan gedragingen van rekeninghouders die niet verboden zijn;
 - dat niet wordt bewezen dat hij zou hebben nagelaten de nodige voorlichting te geven; dat hij in dat verband verklaringen bijvoegt van rekeninghouders die erkennen dat zijzelf voor een dergelijke handelwijze opteerden hoewel zij werden voorgelicht.
 - dat, wat het onbetamelijk gedrag betreft, de kwestieuze woorden hem ten onrechte in de mond worden gelegd; dat er uitdrukkelijk wordt vermeld dat er getuigen zijn maar dat er evenwel geen enkele getuigenis naar voor wordt gebracht; dat het niet in zijn aard ligt mensen te beledigen en dat het onwaarschijnlijk is dat hij en zijn collega identiek dezelfde woorden zouden hebben gebruikt.

1.7. De postontvanger van Damme 1 behoudt evenwel zijn voorstel. Hij meent wat het tweede feit betreft de beweringen van de toezichtsambtenaar niet in twijfel te moeten trekken nu betrokkene reeds vroeger voor gelijkaardige feiten werd gestraft. Op 11 september 1991 sluit de Gewestelijk directeur zich hierbij aan. Hij steunt zich bijkomend op het progressief toepassen van het strafrooster.

1.8. Op 12 september 1991 wordt het dossier overgemaakt aan het Centraal Bestuur. Dit antwoordt op 15 oktober 1991 dat gezien verzoeker, gestaafd door getuigenverklaringen, het kunstmatig opdrijven van loketverrichtingen ontkent, alles in het werk moet worden gesteld om het onbetwistbaar bewijs van deze feiten te leveren.

Ingevolge die vraag maakt de toezichtsambtenaar die het onderzoek verrichtte op 6 november 1991 een bijkomend verslag op. Hij herhaalt dat de rekeninghouders die verschillende checks gelijktijdig aanboden blijkbaar op verzoek van de loketbediende bereidwillig hun medewerking verleenden aan een manipulatie die er op is gericht het aantal loketbewerkingen op te drijven teneinde een hoger werkvolume te kunnen laten vaststellen. Hij merkt op dat van al de getuigenverklaringen die verzoeker bij zijn bezwaarschrift voegt, er slechts één is die uitgaat van een rekeninghouder die meerdere cheques gelijktijdig aanbood. Hij verklaart tenslotte dat hij bij zijn summier onderzoek in juli bewust geen rekeninghouders heeft gecontacteerd, maar dat enkel aan verzoeker werd gevraagd zijn praktijken te beëindigen en het cliënteel passend in te lichten, wat blijkbaar is gebeurd vermits sindsdien geldopnemingen met meerdere niet gewaarborgde cheques niet meer voorkomen.

Dit bijkomend verslag wordt op 14 november 1991 overgemaakt aan het Centraal Bestuur.

1.9. Het dossier wordt met gunstig advies van de Algemene Directie 3 voorgelegd aan het college van ambtenaren dat op 8 januari 1992 definitief voorstelt verzoeker te straffen met de inhouding van 20 % van zijn brutowedde gedurende vijf dagen.

Verzoeker wordt daarvan op 22 januari 1992 door de Minister van Posterijen op de hoogte gesteld en op 4 februari 1992 langs administratieve weg. Op 13 februari 1992 tekent verzoeker beroep aan tegen dit definitief voorstel bij de Raad van beroep.

1.10. De Raad van beroep behandelt het beroep tijdens zijn zitting van 1 april 1992. Na verzoeker en zijn verdediger te hebben gehoord, adviseren zes leden op elf de "blaat" op te leggen, terwijl vijf leden op elf akkoord gaan met de voorgestelde tuchtstraf.

1.11. Op 13 mei 1992 beslist de Minister verzoeker te straffen met de inhouding van 20 % van de brutowedde gedurende vijf dagen. Hij verantwoordt zijn beslissing als volgt :

"Een blaam werd onlangs uitgesproken ten laste van bovenvermeld persoon.

Niettegenstaande het advies uitgebracht door de Raad van Beroep en rekening gehouden met de gradatie der straffen, stem ik in met het voorstel van de Regie der Posterijen".

1.12. Verzoeker wordt hiervan in kennis gesteld door een formulier V17 van 20 mei 1992 waarbij een kopie van het voorlopig strafvoorstel waarop de redenen van de sanctie zijn aangegeven, is gevoegd. Verzoeker tekent voor kennisneming op 2 juni 1992;

2. Over de gegrondheid van het beroep.

2.1. Overwegende dat verzoeker in een eerste middel machtsoverschrijding aanvoert doordat de echtheid en de waarachtigheid van de feiten waarvoor hij wordt gestraft, niet is aangetoond; dat hij, wat het eerste feit betreft, stelt dat de betrokken inspecteur er van in het begin, en zonder enige ondervraging van de betrokken rekeninghouders, is van uitgegaan dat verzoeker hen gevraagd heeft meerdere cheques uit te schrijven teneinde also het werkvolume kunstmatig op te drijven, terwijl zes schriftelijke verklaringen die hij voorbrengt juist bewijzen dat de betrokken rekeninghouders nooit door hem werden beïnvloed; dat hij opmerkt dat de feiten eerst worden verwoord als "het veelvuldig opdrijven van de bewerkingen" en later als "medewerking

te hebben verleend aan het kunstmatig opdrijven van loketbewerkingen"; dat hij met betrekking tot dit feit stelt dat in elk geval niet is aangetoond dat hij heeft gehandeld in strijd met de bepalingen van de Algemene Onderrichtingen en van de dienstorders in verband met de uitbetaling van cheques aan de rekeninghouder; dat hij wat de betichting van onbetamelijk gedrag betreft opmerkt dat er geen getuigenverklaringen werden afgenomen hoewel er uitdrukkelijk sprake was van getuigen en hij er evenmin op 3 juli 1991 ter verantwoording voor werd geroepen en het totaal onwaarschijnlijk is dat hij en zijn collega identiek dezelfde woorden zouden hebben gebruikt; dat hij tot slot, wat de verwijzing betreft naar de tuchtstraf die verzoeker recent opliep, aanvoert dat hij deze tenlastelegging steeds met klem heeft tegengesproken;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij antwoordt dat uit de lijsten van de uitbetaalde cheques duidelijk blijkt dat door sommige rekeninghouders meerdere cheques gelijktijdig ter betaling werden aangeboden en dat het onrechtstreekse bewijs van het feit dat verzoeker de rekeninghouders heeft verzocht hieraan hun medewerking te verlenen, wordt geleverd door het gegeven dat na het verzoek van de inspecteur om deze praktijk stop te zetten, er geen geldopnemingen door middel van meerdere cheques meer voorkomen; dat zij voorts aanvoert dat het verschil in woordkeuze voor de omschrijving van de feiten in casu zonder belang is; dat zij vervolgens stelt dat de getuigenissen die verzoeker naar voren brengt spreken van een verplichting terwijl nooit werd beweerd dat zij door verzoeker werden verplicht om meerdere cheques uit te schrijven, dat het vermoeden dat zij werden verzocht hun medewerking te verlenen evenwel wordt versterkt door het feit dat zij niet alleen een verklaring aflegden om betrokkene te ontlasten, doch rond hetzelfde tijdstip een brief richtten aan het BCH waarin zij beweren dat de perso-

neelsleden van het kantoor Sijsele hen op bevel van hogerhand beperkingen opleggen of weigeren meerdere cheques uit te betalen; dat wat het onbetamelijke gedrag betreft, de verwerende partij erop wijst dat, enerzijds, verzoeker toegeeft geërgerd te hebben gereageerd om de manier waarop het kantoor Sijsele opnieuw werd aangepakt en, anderzijds, nooit werd beweerd dat verzoeker en zijn collega beiden identieke bewoordingen gebruikten; dat zij, wat de blaam betreft die verzoeker recentelijk werd opgelegd, betoogt dat het niet ging om een vraag om hulp vanwege verzoeker maar om heibel tengevolge het feit dat er niet kon worden gezorgd voor een vervanger voor de zieke collega van verzoeker;

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord repliceert dat door de betwiste handelwijze geen enkel voorschrift wordt overtreden en dat het gegeven dat er sinds het bezoek van de controleambtenaar geen geldopnemingen door middel van verscheidene cheques meer gebeuren, het gevolg is van het feit dat deze aan verzoeker heeft verboden om dit nog verder te doen en dat dit bevel werd opgevolgd, zodat hieruit zeker geen onrechtstreeks bewijs kan worden afgeleid dat het op aanzoeken van verzoeker was dat cliënten van het postkantoor meerdere cheques per ophaling zouden hebben uitgeschreven; dat hij er verder op wijst dat de rekeninghouders die een verklaring te zijnen gunste hebben afgelegd, dit hebben gedaan nadat hen werd duidelijk gemaakt dat geldafhalingen met meer dan één cheque niet langer mochten gebeuren en dat om die reden tegen het kantoorpersoneel een tuchtprocedure was gestart; dat hij betwist dat de woordkeuze waarin de betichting is gesteld zonder belang is en hij erop wijst dat volgens de rechtspraak van de Raad van State integendeel een exacte en nauwkeurige omschrijving van de feiten vereist is om het personeelslid in staat te stellen zich doeltreffend te verdedigen; dat hij in verband met de tweede betichting stelt dat de post-

ontvanger van Damme 1 wel degelijk beweert dat hij en zijn collega identieke bewoordingen zouden hebben gebruikt; dat hij tenslotte wat de blaam betreft die hij opliep ten gevolge van een woordenwisseling met zijn chef, herhaalt dat niet het nodige werd gedaan om zijn schuld te bewijzen en dat bijgevolg de Minister niet gerechtigd was deze straf in aanmerking te nemen om een gradatie van straffen toe te passen;

2.3.1. Overwegende dat verzoekers betoog er in wezen op neerkomt te stellen dat de feiten waarmee bij de tuchtvordering werd rekening gehouden, onvoldoende bewezen zijn of dat de overheid in ieder geval onzorgvuldig is tewerk gegaan bij de feitenvinding;

2.3.2. Overwegende dat, al komt het de Raad van State niet toe om in hoger beroep uit te maken wat, naar zijn oordeel, de juiste toedracht van de aan de tuchtstraf ten grondslag liggende feiten was, hij wel vermag na te gaan of de tuchtoverheid, gelet op de gegevens van het administratief dossier, rechtmatig tot haar vaststelling betreffende de toedracht van het aan verzoeker ten laste gelegde feit is gekomen en in redelijkheid heeft kunnen vaststellen dat dit feit als voldoende bewezen voorkomt;

2.3.3. Overwegende dat aan verzoeker vooreerst wordt verweten dat hij het aanbieden van verschillende cheques om één bedrag op te nemen zou hebben geïnspireerd of gestimuleerd en alzo tot een groter omzetcijfer van zijn kantoor te komen; dat evenwel uit het administratief dossier enkel blijkt dat sommige klanten meerdere cheques aanboden, doch niet dat deze praktijk door verzoeker werd uitgelokt; dat de onderzoeksambtenaar is uitgegaan van een vermoeden in die zin, zonder nog verder onderzoek te verrichten; dat verzoeker daarentegen getuigenverklaringen naar voren brengt die het ten laste gelegde feit zouden moeten ontzenuwen; dat,

ongeacht de waarde van die getuigenissen, moet worden vastgesteld dat ze geen aanleiding hebben gegeven tot verder onderzoek, terwijl het verrichte onderzoek naar eigen zeggen van de betrokken inspecteur op een summiere wijze gebeurde en door directeur-generaal HERDEWEN erop werd gewezen dat, gelet op de ontkenning van het feit door betrokkene en de door hem aangevoerde getuigenissen, alles in het werk moest worden gesteld om het onbetwistbaar bewijs van de schuld van betrokkene te leveren; dat gelet op deze gegevens de verwerende partij het aangevoerde feit met betrekking tot het kunstmatig opdrijven van de loketbewerkingen niet voldoende bewezen kon houden; dat, wat betreft de betichting van onbetamelijk gedrag jegens de inspecteur die de controle op het betrokken postkantoor verrichtte, uit het dossier blijkt dat er naar aanleiding van die controle een woordenwisseling heeft plaatsgevonden; dat het dossier evenwel geen duidelijkheid verschaft over de juiste draagwijdte van het gebeurde; dat in het verslag van eerstaanwezend inspecteur-hoofd van dienst CARLIER gewag wordt gemaakt van de aanwezigheid van een postman in de bestellerszaal die zou hebben gehoord welke bewoordingen door verzoeker en zijn collega werden gebruikt; dat de betrokken postman evenwel niet over het gebeurde werd ondervraagd; dat zulks nochtans aangewezen was nu verzoeker de voorstelling van het ten laste gelegde feit betwistte; dat uit wat voorafgaat voortvloeit dat de verwerende partij bij de feitenvinding niet met de vereiste zorgvuldigheid is tewerk gegaan en bijgevolg de feiten niet zonder nader onderzoek voor bewezen heeft kunnen houden; dat het middel gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Vernietigd wordt de ministeriële beslissing van 13 mei 1992 waarbij verzoeker bij wege van tuchtmaatregel de inhouding van 20 % van zijn brutowedde gedurende vijf dagen wordt opgelegd.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op vierduizend frank, komen ten laste van de verwerende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op zesentwintig januari 1900 achtennegentig, door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	G. BAETEMAN,	eerste voorzitter van
		de Raad van State,
	A. BEIRLAEN,	staatsraad,
	J. SMETS,	staatsraad,
	M. MILOJKOWIC,	toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

M. MILOJKOWIC.

G. BAETEMAN.